

Které instituce jsou obvykle nositelem role středního článku a co dělají pro školy?

11. 4. 2023

Karel Gargulák

The logo for PAQ RESEARCH is located in the bottom right corner. It features the letters 'PAQ' in a large, bold, sans-serif font. The 'P' is white, while the 'A' and 'Q' are yellow. Below 'PAQ', the word 'RESEARCH' is written in a smaller, yellow, all-caps sans-serif font. The logo is set against a dark blue circular background that overlaps the bottom right corner of the slide.

PAQ
RESEARCH

1.

**Všichni
„řeší střední článek“**

Debata o ideální správě vzdělávání je mezinárodní

Nejsem v tom sami!

* Velká část vzdělávacích systémů vyspělých zemí si klade otázku:

„Jak zvyšovat kvalitu vzdělávání (SC1 S2030+) a zajistit rovné příležitosti (SC2 Strategie 2030+) pro všechny děti ve všech školách v území?“

* Velká část zemí hledá optimální nastavení správy vzdělávacího systému na místní či regionální úrovni, **hledá ideální rozdělení kapacit a odpovědností pro podporu škol i v zajištění kvality jejich činností.**

* Trendy: Některé země **spojují obce a jejich školy pod jednu správu** (typicky severské), některé země **spojují a optimalizují správu vzdělávacích služeb** (typicky Nizozemí či další).

* Velká část zemí míří za vymezením odpovědnosti za kvalitu vzdělávání většího počtu škol v území.

2.

Které instituce jsou nositelem role středního článku

Úspěšné vzdělávací systémy: „Kdo dělá střední článek?“

Mezinárodní studie McKinsey zkoumá 20 vzdělávacích systémů, které prokázaly schopnost zlepšovat vzdělávací výsledky žáků

Střední článek je přímá součást centrální nebo provinční vlády (a jejich institucí)	Střední článek jako municipalita (obec, město, region)	Střední článek jako školský obvod (s úřadem)
Singapur – 326 X 28 klastrů škol	Slovinsko – 977 škol X 210 obcí	Aspire (USA) – 30 škol X 3 území
Hong Kong – 1 196 škol X 4 regionální kanceláře	Lotyšsko – 982 škol X 118 obcí + 5 regionů	Long Beach (USA) – 92 škol X 2 školské obvody (a superintendanti)
Sasko (Německo) – 1 480 škol X 5 regionálních poboček agentury pro vzdělávání	Litva – 1 452 škol X 60 obcí + 10 regionů	Boston (USA) – 135 škol X 9 klastrů škol
	Arménie – 1452 škol X 5 regionů (marzer)	Western Cape (JAR) – 1 569 škol X 49 okruhů a 8 obvodů
	Jordánsko – 4 280 škol X 12 regionů (governorates)	Ontario (Kanada) – 4 423 škol X 72 školských obvodů
	Chile – 11 763 škol X 346 obcí + 138 provincií + 15 regionů	Jižní Korea – 11 383 škol X 118 obvodů + 16 provinčních kanceláří
	Minas Gerais (Brazílie) – 17 900 škol X 853 obcí + 46 regionálních poboček vzdělávání	Ghana – 28 764 X 170 obvodů + 10 regionů
	Anglie -24 570 škol X 353 „místních správců“ (municipality, multi-academy trusts atd.)	Madhya Pradesh (Indie) – 138 527 škol X 250-350 bloků + 48 obvodů
	Polsko – 25 769 škol X 2 478 obcí + 379 regionů + 16 vojvodství (provincií)	

3.

Jaké typy činností střední články zajišťují?

Co nejčastěji dělají „střední články“?

Shrnutí komparativní analýzy: Jaké typy činností nejčastěji zajišťují organizace na úrovni středního článku (zahrnuje země s dobrými výsledky i nízkými nerovnostmi – Estonsko, Finsko, Ontario, Singapur)

1. Lidé

nábor zaměstnanců
vzdělávání a rozvoj
pregraduální vzdělávání
učitelů ve škole
uvádění nových učitelů
HR služby

2. Akontabilita

monitorování standardů
pedagogický rozvoj školy
stížnosti
externí hodnotící zprávy
správní podpora (dohled)
a intervence
součinnost s ministerstvem
a jeho agenturami

3. Přístup

přijímání žáků
vyřizování odvolání
obsah vzdělávání
vzdělávání žáků a studentů
se speciálními potřebami
zajišťování školní docházky
pro ohrožené děti
plánování potřebných kapacit
budovy a pozemky

4. Finance

alokace rozpočtu
účetnictví
finanční monitoring
daňová přiznání
intervence do finančních
záležitostí
audit
alokování grantů
grantové výzvy

4.

Podrobná data o činnostech ze zahraničí

Vlastní studie o činnostech zřizovatelů škol

PAQ Research + Partnerství 2030

- * Role zřizovatele školy v zemích s vynikajícími vzdělávacími výsledky a rovnými šancemi
- * Zahrnuje popis činností zřizovatelů škol ve Finsku, Estonsku, Nizozemí a Ontariu
- * Studie se zaměřuje na dvě hlavní oblasti, které od sebe záměrně oddělili:

a) Činnosti zaměřené na provozní správu škol

b) Činnosti zaměřené na pedagogickou správu škol a leadership

Činnosti zřizovatelů zaměřené na provozní správu škol

1. Personalistika	2. Finance a ekonomika	3. Majetek	4. Právo a správní podpora	5. Dostupnost a kapacity vzdělávání
nábor ředitelů škol	tvorba rozpočtu škol	správa budov	uzavírání smluv jménem škol	plánování kapacit škol
nábor učitelů	finanční monitoring	správa IT	dohled na smlouvy, které podepisují ředitelé škol	administrace přijímacího řízení
nábor ostatních pedagogických pracovníků	platby mezd pracovníků škol	stavba nových budov, hřišť apod.	tvorba dokumentů školy povinných ze zákona	administrace odvolání od nepřijatých žáků
nábor nepedagogických pracovníků	účetnictví	rekonstrukce budov	zpracování povinných školních reportů a statistik	
	intervence do rozpočtu škol	úklidové služby	profesionální právní poradenství pro ředitele škol	
	žádání o granty (dotační programy)	centralizované nákupy		
	finanční řízení grantů (dotačních programů)			
	audit			

Činnosti zřizovatelů zaměřené na pedagogickou správu a leadership

1. Ředitelé	2. Učitelé	3. Žáci	4. Monitoring výsledků a skládání účtů
systém aktivit zaměřený na rozvoj talentů na vedoucí pozice ve školách, rozvoj ředitelů a nástupnictví ředitelů (leadership pipeline)	podpora spolupráce mezi učiteli z různých škol	podpora pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami	monitoring dosahování standardů vzdělávání s oporou o data (sledování výsledků žáků, ...)
pravidelné evaluační rozhovory s řediteli škol	aktivní role ve vedení profesních učicích se skupin učitelů	sestavení podpůrného pedagogického personálu pro školy (psychologové, speciální pedagogové, ...)	pravidelné informování rodičů a dalších aktérů o plánu zlepšování školy a výsledcích
aktivní role v nastavování cílů zlepšování škol (společně se řediteli)	podpora pro plánování obsahu vzdělávání ve školách (kurikulum)	spolupráce se sociálními službami (soc. pr. ochrana dítěte, ...)	správa stížností (od rodičů a dalších aktérů)
podpora pro plánování a vyhodnocování zlepšování škol - kolektivně se skupinou škol	aktivní role v rozhodování o zapojování škol do externích projektů zaměřených na zlepšování škol	spolupráce se zdravotními službami	skládání účtů státu za kvalitu vzdělávání ve školách

Studie: Role zřizovatele školy v zemích s vynikajícími vzdělávacími výsledky a rovnými šancemi

- * Aktuálně dokončována
- * Výsledky budou k dispozici během jara
- * Proběhne online diskusní panel 8.6. od 15:00 do 16:30, bude rozeslána pozvánka

5. Závěr:

**Klíčový je dopad na kvalitu
vzdělávání ve všech školách**